

RECYCLINGBEDRIJVEN LEREN VAN ELKAAR OVER BRANDPREVENTIE

Alert op brandveiligheid

Elke zomer worden we erdoor opgeschrikt: berichten over branden in de recyclingbranche. Elke brand is er één te veel. Ter voorkoming zetten recyclingbedrijven een scala aan preventiemaatregelen in. Brandpreventie vraagt continue alertheid. Om van elkaar te leren, kijken de bedrijven in elkaars preventiekeuken.

Brandveiligheid vraagt continue alertheid.

Auteur: Addo van der Eijk

“
Recyclingbedrijven
investeren flink in
brandpreventie. Dat
doen ze al lange
tijd.

”

MICHAËL VAN HULST
(SHANKS NEDERLAND BV)

De afgelopen periode braken bij recyclingbedrijven meerdere branden uit. Zo ging bij Icovia een hal in vlammen op. Rond Amsterdam was de rookpluim van ver te zien. *Michaël van Hulst*, managing directeur van Shanks Nederland BV, onderdeel van Renewi, stond erbij. “Ongelooflijk hoe snel het vuur om zich heen greep”, zegt hij. De schade loopt in de miljoenen, maar belangrijker vindt Van Hulst dat niemand gewond is geraakt. Naar de oorzaak is het gissen. Van kortsluiting tot brandstichting: alles is mogelijk. Begrijpen doet Van Hulst het niet. “We doen bij Icovia veel aan brandpreventie. Alle loodsen hebben sprinklers, overal hangen sensoren, we laten geregeld audits doen, er is dag en nacht toezicht, we hebben infraroodcamera’s en eigen brandweermensen. Helaas bleek het pakket niet afdoende. Onze sprinklers spoten miljoenen liters water. Maar tevergeefs. Het duurde bijna vier dagen om de brand te blussen. We moeten voortaan nóg alerter zijn en nóg sneller reageren om escaleren te voorkomen.”

Hoog op de agenda

Branden als deze komen vaker voor. Het onderwerp staat binnen de afvalbranche dan ook hoog op de agenda. “Recyclingbedrijven investeren flink in brandpreventie. Dat doen ze al lange tijd. De omgeving, het milieu, het personeel, het bedrijf: niemand is gebaat bij brand”, vertelt Van Hulst. Om de branden te doorgronden, onderzocht *André Konjer*, arbocoördinator regio centraal bij Renewi, de uitbraken bij SUEZ, Van Gansewinkel en Shanks in Nederland en België. Vorig jaar zomer verscheen zijn eindrapport. “De meeste branden vinden tijdens de zomer plaats, van april tot september”, concludeert Konjer. Twee hoofdoorzaken wijst hij aan: “Als eerste: ongewenste ontvlambare materialen in het afval. Denk aan

“

Het overgrote deel van de branden hebben de medewerkers adequaat gesignaleerd en geblust.

”

ANDRÉ KONJER
(RETEWI)

Pallet aan brandmaatregelen

SUEZ Nederland besteedt veel aandacht aan brandpreventie. Roger Versluis van SUEZ Nederland somt een uitgebreid pallet aan brandmaatregelen op: van blusmiddelen - sprinklers, bluskanonnen en brandblussers - tot organisatorische maatregelen, zoals kleinere voorraden, het afval niet te lang laten liggen en acceptatiecontrole bij binnenkomst. “Aan het einde van de dag moet bij ons de vloer leeg zijn van afvalstromen die kunnen broeien. Tussen brandbare stromen plaatsen we niet-brandbare stromen, zoals puin of glas. Zo creëren we natuurlijke buffers. Denk ook aan inspectierondes, speciale trainingen en het voorlichten van klanten.”

sputbussen, accu's, lithium-batterijen, matrassen en de inhoud van een barbecue of vuurkorf. Andere oorzaak is broei. Blijft een berg afval te lang liggen, dan stijgt de temperatuur en daarmee het brandrisico.” Konjer geeft de medewerkers een pluim. “Het overgrote deel van de branden hebben zij adequaat gesignaleerd en geblust.”

Meer bewustwording

Op basis van zijn bevindingen stelde Konjer een lijst met effectieve acties op. Variërend van het droog houden van de opslag tot het minimaal elke 24 uur leegmaken van de vloer. In veel gevallen vergt brandveiligheid volgens hem geen kostbare aankopen, zoals dure detectiesystemen. “Met organisatorische maat-

regelen valt al veel winst te boeken. Neem de manier waarop je afval opslaat. Sla het afval bijvoorbeeld zo kort mogelijk op. Dergelijke acties kosten geen extra geld, wel extra aandacht.” Belangrijkste, aldus Konjer: meer bewustwording. “Het besef dat meer mogelijk is. Minder gelatenheid en acceptatie dat branden er nu eenmaal bij horen.”

Twee hoofdoorzaken van branden: broei en ongewenste ontvlambare materialen in het afval.

Van elkaar leren

Konjers [factsheet](#) ligt bij andere recyclingbedrijven op de mat. “We verspreiden onderling kennis over brandpreventie”, laat Van Hulst, die binnen de Vereniging Afvalbedrijven (VA) voorzitter is van de Afdeling Recycling en Inzameling, weten. Kennis delen is belangrijk, stelt hij. “Recyclingbedrijven kunnen veel van elkaar leren. En ook van andere branches. Binnen de VA staat een intern brandbeveiligingsonderzoek op het programma. Uit het ledenbestand pikken we zo’n vijftien tot twintig locaties, die we

onderwerpen aan een kritische inspectie.” Dat leden in elkaars brandbeveiligingskeuken kijken is een doorbraak. Ander VA-besluit: het toevoegen van een hoofdstuk over branden aan de ongevallen-enquête. “Jaarlijks enquêteren we onze leden over ongevallen. Door deze toevoeging willen we meer kennis vergaren over branden.”

Maatwerk

Dé gouden preventiemaatregel bestaat volgens Van Hulst niet. Elk locatie, elke stroom afval vraagt volgens hem om specifieke maat-

“ Brandveiligheid maakt, net als verkeersveiligheid, onderdeel uit van onze veiligheidsopvoeding.

”

ROGER VERSLUIS
(SUEZ NEDERLAND)

regelen. Maatwerk, luidt ook het devies van *Jurjen Burghgraef*, eigenaar van het bureau Burghgraef van Tiel & Partners. Zijn bureau voert, onder meer voor verzekeraars, risicoanalyses uit. De inspecteurs staan bijna wekelijks bij recyclingbedrijven op de stoep. "Iedere situatie moet je apart beoordelen. Er bestaat geen simpele routekaart", vertelt Burghgraef. Géén afvalbranden is een illusie, stelt hij vast. "In afval ontstaat snel een brand. Een brand zit in een klein hoekje: een glasscherf die in de zon verandert in een vergrootglas, een accu die zomaar ontploft." Burghgraef ziet het aantal branden bij recyclingbedrijven toenemen. De stijging komt volgens hem omdat de afvalbranche verandert: meer afvalscheiding, meer bewerkingen en meer verkleinen, waardoor sneller broei ontstaat. Ook komen er nieuwe materialen, zoals lithiumbatterijen, met een verhoogd brandrisico.

Continue aandacht

Over het algemeen voldoen alle recyclingbedrijven aan de wettelijke brandveiligheidseisen. De eisen van het Bouwbesluit en de brandweer vindt Burghgraef echter te mager. "Brandpreventie vraagt continue aandacht. Vlak na een brand is iedereen scherp. Maar gebeurt er een tijdje niets, dan verslapt de aandacht. Grote recyclingbedrijven hebben hun brandpreventie, vooral op belangrijke locaties, op orde.

Grote boosdoener: matrassen

Een verrassende belangrijke boosdoener bij veel branden: matrassen. Het materiaal blijkt zeer ontvlambaar. "Raken matrassen vochtig en ontstaat er broei, dan vliegen ze snel in brand. Matrassen moet je echt apart houden", vertelt André Konjer van Renewi. Zijn advies: sla matrassen niet binnen in de hal op, maar buiten in een afsluitbare container. Bij grote recyclingbedrijven is dat al staande praktijk.

Vaak zien ze wel de kleinere open overslaglocaties over het hoofd. Terwijl juist daar brand veelal ontstaat. Tijdens onze inspecties zien we dat het probleem vooral bij kleinere bedrijven ligt. Zij hebben hun brandveiligheid veelal niet voor elkaar." Dat recyclingbedrijven van elkaar willen leren, juicht Burghgraef toe. "Anders moet elk bedrijf zelf het wiel uitvinden. Van elkaar leren deden ze tot dusver onvoldoende."

“

Brandpreventie vraagt continue aandacht.

”

JURJEN BURGHGRAEF
(BURGHGRAEF VAN TIEL & PARTNERS)

Met
**organisatorisch
maatregelen valt
veel winst te
boeken.**

De **Vereniging Afvalbedrijven** start een **intern** **brandbeveiligingsonderzoek** waarbij bedrijven worden onderworpen aan een **kritische inspectie.**

Veiligheidscultuur

SUEZ Nederland is één van de koplopers op het terrein van brandpreventie. “Brandveiligheid maakt, net als verkeersveiligheid, onderdeel uit van onze veiligheidsopvoeding”, legt *Roger Versluis*, regiodirecteur zuid van SUEZ Nederland, uit. Zijn doel: een veiligheidscultuur diep in de organisatie inbedden. Het gros van Konjers factsheet is bij SUEZ gemeengoed, zeker bij de grote op- en overslaglocaties. Nieuw zijn de zogenaamde

voellansen om diep in een afvalberg de temperatuur te meten. “Die zagen we tijdens een bedrijfsbezoek bij een ander recyclingbedrijf. Onze veiligheidsexperts zaten bij hen aan tafel om van elkaar te leren. De branche moet samen optreden. Hier ligt een forse uitdaging, waar we met z’n allen de schouders onder moeten zetten. Grote bedrijven namen een paar jaar geleden het initiatief. Nu zie je dat middelgrote en kleinere recyclingbedrijven aanhaken.”

Tijdig ingrijpen

Toch geldt ook voor SUEZ Nederland: tot het volledig uitbannen van branden zorgt het brede pallet aan brandmaatregelen niet. “De afgelopen periode liepen we geregeld tegen kleinere brandmeldingen aan. Gelukkig konden onze medewerkers tijdig ingrijpen. De komende zomermaanden geven we brandpreventie extra aandacht. We moeten doorlopend scherp blijven.”

